

излази
уторком
и
суботом
УРЕДИШТИВО И АДМИНИ-
СТРАЦИЈА Његове Бр. 7
ЦЕТИЊЕ

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

УРЕЂУЈЕ СБОР
РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ
ТЕЛЕФОН УРЕДИШТВА
БРОЈ 64
ПРЕТПЛАТА:
МЈЕСЕЧНО 124, 6—
ПОДЈЕЛНИ БРОЈ 124, 1—

ЛИСТ ЗА НАЦИОНАЛНУ ПОЛИТИКУ, КЊИЖЕВНОСТ И ПРИВРЕДУ

Дефинитивно уништење болшевичких трупа југоисточно од Торопеца 15.000 МРТВИХ, 542 БОРНИХ КОЛА УНИШТЕНО, 447 ТОПОВА ЗАПЛИЈЕЂЕНО

СОЦИЈАЛНА И НАЦИОНАЛНА ДУЖНОСТ

Акција за скупљање зимске помоћи, којој је задатак да се у данашње тешко вријеме притече сиромашнијима, првенствено оним који су настанени у привременим слободним логорима у Будињу, Бару, Суторману и Андријевцима, спада, несумњиво, у оквир настојања да се спаса наш народ, који је усљед рата и његових последица доведен у изузетно тешкак положај и изложен уништавању.

С те тачке гледишта посматрано, скупљање зимске помоћи — скупљање којим руководи Комитет за социјалну помоћ, у коме се налазе и представници Главног националног одбора — појављује се не само као ствар милости према онима који су у претешким материјалним приликама и који би пропали без притицања у помоћ, него — и то много више — као света, императивна, неодољива и неодољива национална дужност за све припаднике наше народне заједнице. Током своје краве, али славне историје наш народ је прехирио многе трагедије, налик њима од њих не може да се упоређује са трагедијом коју сада претрпљује, трагедијом коју су му, добрим дијелом, приредили његови одроби синови. Ту су несрећу појачали даљи догађаји, а нарочито превратничко-рушачки талас који је захватио знатан број наше омладине, која је, тод кравим знамењем петокракице, заложика оноко измрцварени народ ош већим стрихтама, пуштовинама, ушћенима, као и моралном и материјалном упрошћавању. Ионако тешке и претешке прилике у којима је живио њивит у Црној Гори партизани су за мише пута потгоршали, тако да је данас мучно стање за све, те акција милости, нарочито не може да чине једнако, ону ширину и ону дубину оје би сигурно узела да су наше прилике остале онакве као што су биле прије партизанске побуне.

Али, баш због тога што су данас материјалне прилике у знаку опоравања од ужасних партизанских пуштовина, намеће се потреба да се згрепу снаге, да се прожможе саморегором, да одвојимо од своје скромне и мимовне, онолико колико можемо, а оне који нечакно ништа сем голе, ако одбог страдана, глад, лишавања исцрпљена напорице живе.

Нарочито је дужност свих националиста да својим примору послу скупљања доброволних прилога у пошву, дјелу, обући, храни и другим стварима за људску употребу. Они који у устали да спасу народ од партизанских крволочних хорда — позвају су да своју улогу спасавања проири и на друге домене, тј. свуда је то захтијева интерес чувања и чувања нашега напанаког народа, избојили не у том погледу претстављају проблем који треба што брже ријешити, јер укаженим брзе помоћи спасао би се један знатан број људи, и то онај активни део, на који убудуће можемо сигурно ослонити нашу националну будућност. Помоћи избојили не само морална, религијска, социјална дуж-

ност, већ је то и национални императив. Улога сваког здравог национализма и састоји се у томе да се све силе, све адране снаге ставе у службу народа, у службу заједнице. Спатики народ од многих опасности које му пријете, повести га бољим путевима среће и напретка, повезати га нераскидивим везама слоге и братске љубави, прожети га на свима доменима његова живота и настанености истом спонаосном мишљу, улити му вјеру у његову будућност, — то су задаци који стоје пред националистима, тражећи од њих посвећење свих енергија. У оквир тих задатака спада и избојили проблем, иако као једна од њихових конкретизација.

Према досадашњим резултатима акције скупљања зимске помоћи, може се рећи да су наши национални људи правилно схватили своју дужност. У „Гласу Црногораца“ изашла су досад два — три значајна списа приложника, из којих се види да међу трговачким свијетом постоји утакмица на не више да приложи. Иако не још сав цетињских трговци су и овога пута показали своју социјалну и националну свијест, пружајући знатне прилоге, међу којима се један пене чак на 100.000 лира. Похвално је да се баш у редовима ових прилагача истиче да ће и још прилагати, јер су свесни велике истине да је извор, постојање и утока свих богатстава у народу, и да помагати народ, који је сада заплао у тешко стање, значајна обавиштина за сва развијена привредних делатности, од којих имају сви користи. Теди се да се и они наши трговци који још нијеу приложници за зимску помоћ — спремају да то учине, настојећи да прилог одговара у сваком погледу њиховом имовном стању. У свим нашим мјестима кули се зимска помоћ и свијет се добро одазива, што је најбољи знак да се уверио за се не живи од лијећних ријеци, фразе и паролла, којима су га засипали народни отпадници — партизани, него да се живи од стварног рада, од братске помоћи и од социјалне сусретљивости, којима треба да га дочекују националисти.

Приложите за зимску помоћ. Не тражи се од вас нише оно што можете. У нашем народу већ је доста било лијећних ријеци, жела и планова, али мало, врло мало стваралаштва. Нека акција за зимску помоћ буде један средњи прелазак са ријеци на дјела.

ЗА ЗИМСКУ ПОМОЋ

Средњишом одбору за зимску помоћ стиже је од госп. ДУШАНА ПАМЕНИЋА, приватног опашаког трговца, догађају прилог од 100.000 лира, коју је споту ставио на располагање том одбору за хитну акцију помоћи многобројним прогнаним избојилима разиштрањим по цијелој територији велике.

Овај елементни гест господина Паменића заслужује највећу похвалу и треба да служи као сјајни пријер свима који у било каквој мери могу да га понашају.

Средњишом одбору за зимску помоћ нароче и преко нашег листа своју највећу захвалност елементног дародаваца.

Сјајни резултати њемачких подморница у Атлантику

Њемачке подморнице потопиле су у сјеверном, централном и јужном Атлантику два и у поморској зони око Капштата 18 трговачких бродова од укупно 98.000 тона и један контраатор-пилер из пратње.

Други бродови су торпедовани. Међу потопљеним бродовима налазило се више великих цистерни за петролеј.

Енглеске кругове највише забринува проблем успјешне борбе осовинских подморница против англоског повладе. Недавна дискусија у Палати општине у вези са нападом на

Стафорда Крипа најбоље то докazuje. Крисову одговорност покори је засада Черил, који је изјавио да је Крипс његов представник у ратном комитету за борбу против подморница. Али овај став, иако отклања парламентарне последице, не доприноси ништа ријешењу тог тешког питања. На истој сједници изјавио је Атли да се не може остварити предлог стварања међусавезничког ратног савета. Разлог овој немогућности налази се у дубоким разликама политичке и војне природе што постоје међу савезничким нацијама.

АФРИЧКИ ФРОНТОВИ

Ваздухопловство је током прошлх дана наставио са јаким бомбардовањем противника на киренајском територију. Једна велика формација ваздушних бомбардера и обушницава нападала је дану и ноћу Бенгази и аеродром Бенина, гађајући лучку зону, пристаништа и положаје британске противваздушне артиљерије. Биле авиона развијених по рубовима аеродрома било је погођено. Један други изненадни напад једне формације борбених авиона на аеродром Сабут, где се налазило неколико четворомотораца, довео је до експлозије једнога од њих, док је једн други запаљен, а остали оштећени. Сем тога су гађали логори. Италијански ловци развили су такође знатну акцију у сврху заштите покрета трупа. Једна патрола, која је кренула на знак узбуке, пресрела је и оборила у западном дијелу Сиртског залива један амеркански двомоторни изабачици авион типа Гестин, који се срушио у пемучу.

Италијанско и њемачко ваздухопловство, у равним акцијама на афричким фронтovima, оборило је у борбама и на земљи више десетина непријатељских авиона.

Ратно искуство стечено последњих година и сјевноафричко искуство извеле у Алжиру претстављају предмет писаног једног чланака објављеног у листу „Датенс Ње-хетер“. Аво и искривање у Алжиру и М-року има својих занимљивих страна, још је занимљива мјешта акција осовинских влад. Више ст италијанско-њемачки маневар извршен у правом часу присилио је савезнике да зауставе своје напредовање према Тунису. За неколико дана можда и неколико сати ситуација се два пута промијенила.

Сјајна противакција Осовине показала је да се изненадни напад великих сила може спастаи на најмање учинке и најмање последице за безбедност нападните земље.

Јапански успјеси на Далеком Истоку

Главни устав јапанских империјалистичких снага јавља да је јапанско ваздухопловство из састава морарице оборило или разорило на земљи између 24 новембра и 8 децембра на Новој Гвинеји 44 авиона. Сем тога потопљено су два стражарска брода и два транспортна брода близу Буне.

Источни фронт

— Крвави болшевички губици —

Њемачке трупе су дефинитивно уништиле совјетске снаге, које су биле опколине у зони југоисточно од Торопеца. Болшевици су имали 15.000 мртвих, сем тога су изгубили 4.217 заробљеника, 542 борна и блиндирана кола, 447 топова и велику количину тешког и лаког пјешадијског оружја. Уништено је преко хиљада камиона и велика количина другог ратног материјала. Одред колоније војске оборили су сем тога још 17 авиона. На сектору Волга-Дон успјело је њемачким и румунским трупама да освоје у нападу нове терене. На неким тачкама фронта постоје и неопозиве своје нападе, 6 целих дивизијско у борбу велику количину совјетских кол. Сви напади су од великог значаја њемачким и румунским трупама, који се споменили у противнападима. У овим борбама изгубили су болшевици 20 борних кола.

На доњем сектору нападали су болшевици са савезничким снагама и изополеним снагама против јапанско-њемачких положаја, што је извршило нападе су болшевици и јапанци, а јапанци су имали велике губитке.

Јужно од Риска, јапанци нападају на болшевицима. Јапанци нападају на болшевицима, а јапанци нападају на болшевицима, а јапанци нападају на болшевицима.

На сектору Терек у одреди војске и СС формација споменили непријатељске нападе нападнених уз помоћ тенкова, уништили током ових акција још 16 совјетских боних кола.

Совјетско ваздухопловство изгубило је јуче — према до сада примљеним објављеним — укупно 60 авиона, од којих 58 у ваздушним двојбојима, док је два оборила противваздушне артиљерије на саставу ваздухопловства.

Мађарске ловачке ескадриле, које учествују у акцијама на јужном сектору источног фронта, наметнуле су борбу совјетским ваздухопловним снагама на Доњем Дону. Развили су се кратки и жестоки ваздушни двојбоји са бројно јачим ловачким ескадрилама. Према до сада примљеним објављеним оборили су мађарски ловци 4 совјетских авиона, не претрпјивши никакве губитке.

За бољу школу

Поред многих фундаменталних недостатака, наше предратне школе патиле су од једне велике несреће: на име, у њима се била угњетавала комунистичка олош, која је тровала, кварила, упропащавала душу наше омладине.

Комунистички агенти су анали врло добро да им је угодило лакше придодећи људе за њихову акцију, уколико су ти људи наивнији, нерасуђенији и неiskusнији. Зато им је школска омладина била zgodан материјал, од кога су ковали своје будуће борце, рушаче законитости, реда и поретка.

Комунисти су се били увукли у наше школе прво преко наставничког кадра. Поједини наставници су, својим опозиционим ставом и својим субверзивним радом, привлачили омладину, давали јој упуте и ублажавали је на литературу која није директно затвора на комунизам или није директно иде на руку вјештим рушењем свих ауторитета у душама младих људи. Ово што су започели такви наставници који нијесу хтели да схвате своју праву просвјетитељску, социјалну и националну дужност, наставили су и довршили фактори изазај школе: заједна, јавне приредбе, дом и дневна штампа. На ушлицама су поједини комунистички друштва имали више ауторитета код бака и професори него родитељи.

Чак су ти негативни утицаји чинили и називали штреджови, против оје диних наставника, и то обично они који су били на испрвеној националној линији и који су првобитно схватили своју просвјетитељску улогу.

У националним друштвима и установама постојали су комунисти и, заштитеним угледом, друштвеним статусом могли су несметано да шире своју пропаганду, да шпијунују истраиве и честите националне људе, да називају разоре у чланство и да дискредитирају националисте. Пасквизије, вјешом, давао команде и којима је била јака импацијата превратничка тенденција тако да се галерија, обично састављена од комунистичког пропагандиста покарлене омладине, много озучивала са њима. У штампаним новинама била је да види све црно, све неваљало: приказивале политичке догађаје у земљи и иностранству са пристрастном становишта и у левичарском свијету, описивале заједно да најмилејш ситниша, за паричане свађе, ризора и неслоге. То је све козбало младе и неiskusне људе омладине и тако дрбљивало их да падну у сатанске мреже комунистичке пропаганде. Дом, родитељи, био је немоћан. Наш мали човек није могао да схвати хаква се опасност крије у предилекији невог школског подматка, а они културни појединци, који су могли да то виде, били су упути у стине моралног и духовног мекитва, неопортности и прелуштања да стари иду како иду. А, усто, кварењу наше омладине мишља је на руку и најстројеност родитеља да, усред љубави, не увиђају мане своје дјеце, те им се чини да су они најбоља, најпаметнија и највреднија и да је све оно што раде добро и на свом мјесту.

При таквом стању наша школа није дала резултате који су се од ње очекивали, већ је фабриковала многе политичке злочинце, који су се на општу народну жалост прославили крвопролици подизању Родову. Куновом Присоју и другим по љу чуженим мјестима. Добри баци били су преврени, наљакани и код наставника и у очима средње, многиша од њих прихватају титуле и приписивају срамотне функције од којих су они, и по својој наобразби и по својој карактеру, тако далеко у сваком погледу. Слаби баци су хваљени, у звијезде ковали, а дричине су поставиле славу и омиленост средине само зато што су их комунисти, вјешто скривени, zgodно хвалили пред другима. Тако је било дошло до посуравања појмова: добро се сматрало злим, а зло добрим; националиста је био сматран срамот-

ним, непоштен, плаћеним, шпијунском итд., док су се стварни срамотици, плаћеници и шпијуни домаћи и страни — као што су наши кобни догађији и показали — наљавили и крили у комунистичким редовима.

Стега је потребно да се нашој садашњој школи посвети највећа пажња, како би се сачувала од негативних фактора и дата своје народу један здрав, добар и сирчан интелектуални подмладак.

С.

КУРБАН-БАЈРАМ

Дан побожности, солидарности и пожртвованости

На шешком и заморном путу кроз живош људски допрели су опрелицаи дан славе, која ће нам окрепљивати душу и донајешти нам нове снаге и пољана. Такеу улогу имају вјерски бладини, од којих су код муслимана најважнији бајрами, Рамазански и Курбан-бајрам.

Овогодишњи Курбан-бајрам требамо дочекаши с много усхићена и среће, радосни шито нам се дружила прилика да можемо прославиши овај дан великог и друшвеним значаја код својих кућа, међу својима најмилима, војиноу мирни и слободни, с обзиром на прилаке и догађаје који се у свијету збивају. Велика важност и значај овога дана лежи у усвојеном нама које се за њ везу, а којих треба бавио прилаком да се сјешмо. Три важне оверке сивари везу се за овај бајрам и што: усвојено на завршетак објаве Курбан, хау и курбан — (придоношење живине). Свака од ових знаменитиш, сивари симболички претстављају висока исламске цјеле: прва, побожности и провјеру вјерне; друга, међународну солидарност; а трећа, пожртвованост за друге.

Прослављајући Бајрам ми ушврђујемо и оживљавамо све ове високе циљеве. Уколико не можемо извршиши све друшвение које су у вези с Бајрамом, можемо их бар пројизвиши у својим мислима и сјећању уз размишљање о нама и њихову дубоком значају. Тако ће нам Бајрам донајешти нове снаге и новој вољаш да рад на нашем и ојем добру. Јер овој Бајрама се требамо више вођрунути по обично са сиротињом, која је војиноба помоћи, а које има на сваком кораку толе и босе, гладне и биједне, без ковоа и дошати, наспрадале од раба и револуције. Овом приликом требамо се сјешаши ријечи Ђошјеи послијана Мухамеда а. с. „Мен кјане фи хауеши ехихи кјанал-лауу фи хауеших“ (Ко будо на руци и помоћи свом браћу Свишвених ће помоћи њему.) Тако исто требамо знаши да је Алехиссе-дан рекао и што: „Није прави муслиман онај, који преноћи сива, а невој комиша лабан.“

Дарј, Боже, да будемо од оних, који горе ријечи разумију и врсма ушваћама Кур-ана и хадиса свој живош уде-швају.

БАЈРАМ МУБАРЕКЈ ОЛСУН!

Јакуб Мемх, инам-катипар.

ОБЈАВА

Како се издавање и зајмена чланских карата на техничких и друштвених разлога није могла обавиши у раније остављеном року, то је од бар акулочно, да настави са издавањем и зајменом чланских карата до 1 јануара 1943 година.

Сваки онај, који се не учлани до тог рока, сметаће се да је својенолно иступило на Црногорског националног покрета и самим тим ће бити брисан на списка националиста.

Из канцеларије Среског националног одбора на Цетињу, бр. 1451.

ЗАТРЕСЛА СЕ ГОРА, РОДИО СЕ МИШ...

Када је Черчил у мјесецу августу посетио Москву да би утјешно Стаљина и најзав га умирио у погледу питања отварања другог фронта, дошло је са собом и прецизно израђене планове који су још на прољеће били углављени између Лондона и Вашингтона, а тицали се велике англоамериканске офанзиве у Африци. Бољшевички диктатор, који се баш у то исто врјеме бавио припремама за своју зависку офанзиву на источном фронту, покљао је том приликом британском министру претседнику на географској карти мјеста са којих је намјеравао извршиши своје моћне препаде на њемачке и савезничке снаге.

У Египту, у Киренаји, у Алжиру и Тунису, између Дона и Волге и на централноме дијелу источног фронта од Торопца до предјела југозанадал од Калињина, свуда је обавијана требала тако отпочети да кулминационе тачке битка на свим бојиштима падну у исто врјеме, како би се осовинске силе спријечиле да помјере своје трупе и по могућности да се на свим фронтима оједном набу пре намоћнијим непријатељским снагама. На Истоку надио се Стаљин да ће моћним британским распршиши њемачке редове, а Енглез и Американци хтели су да из Африке изврше продор у европску тврђаву са нене јужне стране. Њихови напади сконцентрисали су се против Италије, па је Черчил поново покушао да изведе оно што му већ једанпут није могао да изведе са руском у Рајској Области, а то је да путем непотпуних снажних ваздушних напада потјера италијанском народу срце у пете. Али италијански народ умије да високо подигнуте главе сноси и најтеже ударе, те да се одупре свим подмуклим нападима са истога челичног еластичношћу као и његови храбри војници на фронту.

ЈЕНКИ У МАРОКУ

Вен мјесец дана након што су сјеверноамериканске трупе продале у Мароко, може се јави Рузвелтов војник констатира да је успјешно савиши дружине него што се у почетку замишљало.

Безбрижно понашање сјеверноамериканца, које је у њиховој отаџбини претстављало потпуно природну ствар, учинило је на поносите и достојанствен Мароканце утисак ниско повољан да окупаторске трупе. Сасвим је пољубиво кавак су суд Мароканци стекли о својим самозавишним и наметљивим постама, који пијаче, задирују у арапске жене и непозвани упадају у муслиманске куће. А таквом понашању војника придружује се низ званичних мјера окупаторских власти, које су у својој политици показале крајње неразумјевање елемента са којим имају посла. Рекирирање хотела и приватних станова претстављало је за пренасећене мароканске градове страховити ударци. Јер је тим мјерама безброј људи остало без крова. Товарне и превоз утовареног ратног материјала изазвао је огромни хаос у редовном саобраћају, тако да је знатно неопходно снабдевање становништва. Новине читав нас дана није су могле извазити, а пекари нијесу могли да пеку хљеб.

На све то реагирала је сјеверноамеричка пропаганда изјавама да ће сва потребна роба, која сада недостаје, ускоро стићи из Америке. Међутим до сада од обећаних пошилка нема ни трага ни гласа, а скоупа и оскудица у непростаном су порасту.

У Мароку влада данас опште незадовољство. Шпанци су бијесни због допуштања демонстрација ослобођених бољшевичких емиграната на Шпаније. Американци су изјавили отворени су због дејстви које добојају са сави страна. Њима се ни најмање не свиђају неочекивани меци којима Маро-

У Африци и на Истоку трају још увијек брбе, веће и огорчене него што су икада биле током овога хрвава рата. Али се већ опажа, а нарочито на непријатељској страни, шта значи моћ осовинских сила и њихова борбена спремнош. То су непријатељица у новембру најпешче показале подморнице које су тог мјесеца потукле свој сопствени у септембру постигнути рекорд. Оне су противнику задале ударе од којих се тешко може опоравити и то на његовом најосјетљивијем мјесту. Јер бродови знају за Енглиз и Сједињене Државе много више него ишта друго, а њихов губитак погађа сваки пут и Стаљина, који још икада за тако кратко врјеме није губио толики огромни број борић кола као што губи сада, те икада није био ни у толикој мјери зависан од диференца на иностранства као што је овога часа.

Рузвелт, Черчил и Стаљин усудили су се да први пут ваједнички окушају своје снаге. Они су мислили да су већ стигли на прекретнују рата, онога часа када се Ромел последи битке код Ел Аламеина повукао према западу, тада су се Американци истовремено искрчили у Мароку и Алжиру, када је отпочела ваздухопловна терористичка акција против италијанског цивилног становништва, и када је Стаљин бацко поново своје огромне црвене масе на грану.

Ма какве тактичке успјехе себи приписали Енглез и Американци, до сада им чак ни за помоћ потпуно нехитаних изјава није постигло да постигну никакав стратегијски циљ, и они се нијесу својим огромним напорима зајачали, него — баш обротно на многи су тачкама постали знатно осјетљивији. И баш на тим тачкама применили они и у будућности најсуровије ударе.

канци бране своју част, своје жене и своје домове. То је пошло тако да леко, да се морало наредити опште разоружавање, које се ипак није нико могло потпуно провести, а најмање међу наоружаним јужним племенама.

У свему томе треба додати и то да и Енглезе вољели да проговорију који рјуч у Мароку. Један говорник пријетијето је у Доњем дому да њега влада уопште нема право ријечи у питањима уређења Сјеверне Африке. У Лондону се са правом стекао утицај да Рузвелт на новосвојеном, странијетски толико значајном континенту, иде за сасвим другим циљевима него Енглеска, те се сматра да он при то ме креће путевима који ни најмање одговарају британским интересима. Зао се не види отворени дубоки ја међу надами које британски државни секретар за исхрану полаже у мароканску жетву и декларацијама Рузвелта, који жели да употреби сировине ове земље за сасвим друге сврхе. Рузвелт шаље у те крајеве једну и исту комунију за другом са зајадно проучавања природног богатства земље. Он преговара са Французима, Алжиру и Робату, не питајући ни мање мишљене Лондона, те закључују са њима уговоре који иду за тим да осигурају американском капитализму масни пљиги. Такође и у Тангер окреће се дијло на видело, те постепено очигледно да Сјеверни Американци раде у Мароку искључиво за сопствени рачун. Тиме се може објаснити чињеница да се чак и енглеским круговима са највећом алергошћу истичу потешкоће на којима леже американски браћини у непростаном Мароку.

Грађани! Ублажите тешко стање избеглица давањем прилога и вилску помоћ.

Напад јапанске авиације на Индију

БОМБАРДОВАЊЕ БРИТАНСКОГ АЕРОДРОМА У КИТАГОНГУ

Италијански билтен број 937 од
18 децембра 1942-XXI

Главни стан италијанских наоружаних
снага јавља:

У Сиртској области настављају се борбе између мотоокопљених снага. Сломљени су противнички напади лаких блиндажних средстава, који су покушавали спријечити кретање наших јединица према западу. Заробили смо 5 малих камиона и ухватили неколико војника. Извиђачки елементи развили су интензивну акцију у Тунису, где су италијански и немачке ваздухопловне формације извршиле непријатељске моторизоване колоне. У добојима са немачким ловцима изгубила је англоамеричка авиација 5 апарата, 2 друга су разорили ловци над Тунисом.

И поред неповољних атмосферских услова извршили су наши бомбардери неуспјешне нападе на луку Филипи. Један ваздушни напад британских авијација на острво Ламедузу проузроковао је губитке мртвих и шесторо ранених међу становништвом те неважну штету. Оборени су 1 Бристол Бенхем и 1 Куртис. Заробљен је један официр-пилот. Један наш авион није се вратио из дневних операција.

Током операција пратњи транспорта са снабдевањем за Африку изгубљен је један наш торпедер, један добој саде је спасен. Пороцие несталих су објављене.

Амерички «Браниоци цивилизације» отривају своје право лица

Северноамеричка ревија „Ворлд Ревију“, у свом последњем броју, објављује један нови амерички предлог за послератно доба: по свој вјероватности ће англоамерички рат доприније стријељане педесетак хиљада немачких младана путем пресуда војних судова, након масовних процеса или уопште без процеса. Ако се чак и искључила смртна казна, немачка оштина не би могла да издржи урештавање у нарочите дисциплине чете, ради упућивања на присилне радове и живљења у међународним логорима, што би можда било горе и од саме смрти.

Немачки листови примјећују да немачки народ данас да се може ослонити на своје моралне енергије и снагу оружја, како би учинио да англосаксонијска вједно са совјетским остане нешкодљив. Опажа се људост непријатеља који не увијек да постигава управо обрзан učinak од онога које му се надао, јер на тај начин не застрашује никог, него појачава душевне снаге у борби за побједу.

Трзавице међу америчким политичарима

Увећење у Сједињеним Државама положаја тако званих диктатора пронајде изазвало је низ размисла. Државни потсекретар рата изјавио је у присуству сенатске комисије за извођење програма националне одбране, да ће Сједињене Државе изгубити рат ако војним властима не успије да изврше тачну контролу ратне производње. Он је изјавио да су се показале дубоке спротивности међу војним и индустријским круговима. Ови кругови, који претстављају северноамеричку плутократију, иду за тим да осигурају за себе контролу над производњом. Индустријали и финансијери који се налазе на њих не желе да губе своје сопствене монополне положаје. Војни кругови са своје стране свјесни су аферистичких намера индустријалијских магната и желе да избјегну да они оштеће војне интересе нације.

Немачки билтен
од 18 децембра 1942-XXI

Фиреров главни стан јавља:

Непријатељски напади на сектору Терек и у зони Сталинграда те у великом завоју Дона сломили су у противнападима са внатим губицима код противника. Разорено је преко 20 боришних кола. Између Волге и Дона скривиле су немачке дивизије положаје са снажним непријатељским посмадима, смјештене на брегну брда, и освојили нове терене. У жестоком реакцијоним борбама на дономском фронту разориле су италијанске и немачке трупе у сарадњи са ваздухопловством између 16 и 17 децембра укупно 101 боришних кола. Снажне ваздухопловне снаге, међу којима и формације румунских, италијанских и мађарских авиона помагале су дању и ноћу немачке и савезничке трупе. Тешко је погођено више стотина непријатељских кола а совјетска тешка оружја су упућивана. Вишеструки совјетски напади на централном сектору фронта сломили су у сарадњи са авиацијом. Разорено је 28 тенкова и ватених су непријатељских техничких губици. На сјеверном сектору разориле су трупе војске и СС формација многобројне непријатељске утврде у акцијама јуришних одреда. Објављени су совјетски локални напади. 17 децембра изгубили су бољшевици у ваздушним добојима 90 авиона. Немачки недостaje 11 апарата.

У Либии развијају се операције италијанско-немачке окопљене армије према предвиђеним плановима и поред покушаја британских окопљених одреда да ометају покрете сталним нападима. Током ових акција претрпјели су противничке велике губитке. У Тунису влада само акција извиђачких патрола. Немачко и италијанско ваздухопловство гађали су непријатељске моторизоване снаге и артиљеријске положаје. Нови напади били су упорни против железничких постројења у Алжиру. На медитеранском ратишту изгубио је непријатељ делом немачких ловца и противавионске артиљерије 8 авиона, а недостају 4 немачка апарата.

Британско ваздухопловство претрпјело је ноћас тешке губитке приликом ометањих летова над немачким обалским територијом и напад на нека места северозападне Немачке, који су остали без војног успјеха. Нови ловци и противавионска артиљерија оборили су 21 непријатељски авион, међу којима 14 моторних бомбардера. Извиђачки бродови и противавионска артиљерија морнарице оборили су дању још 5 непријатељских авиона. Ноћас су немачки борбени авиони бомбардовали са најмање висине војно значајна постројења и уређаје снабдевања на источној обали Енглеске. Оплањене су жестоке експлозије и велики пожари. Недостају 2 немачка авиона. У реакцијоним борбама у Ржевској зони истакла се 102, Шлеска дивизија.

Нови претседници Швајцарске конфедерације

Швајцарски домови уједињени у Федералну скупштину изабрали су за претседника Швајцарске конфедерације величасног Ерико Чезио Л'Он. Чезио се родио 1899 године, италијанског је народности и васпитан напуну у Милану а затим у Фрајбургу. Након што је 20 година био коњар, постављен је на високе положаје у Кантону Тичино, а затим је стајао на челу кантонске владе.

Јапанско ваздухопловство бомбардује
британске области у Индији

Главни ста јапанских империјалних оружаних снага саопштило је да су јапанске ескадриле смјештене у Бирми бомбардовале аеродром у Китагонгу, разоривши на земљи 29 авиона. Јапанске ескадриле тешко су оштетиле 7 аеродрома.

Лави онглоске пропаганде о исхрани

Конкретне чињенице, које може видети цијели свијет, демантују глупе и злонамерне лажи непријатељске пропаганде о питању исхране у Италији. Англоамеричка пропаганда да је италијански народ осуђен на тешку глад током ове зиме показала су се као лажна, будући да је народу подвукла исхрана осигурана брижљивом организацијом. Лист „Дојче Алгемајне Цајтунг“, коментаришући резултате последње сједнице италијанског комитета за исхрану и дисциплину цијена, примјећује да једна на глад осуђена земља, каквом је приказују Англаси, не би себи могла дозволити тај луксуз да отпрема хиљаде пакета својим борцима и друге стотине хиљада пакета дарова за ученике. Лист прелази затим на мјере које је Италија подувала ради развијања становништва, истичући да се и на том пољу поступило са максималном дисциплином.

Италијански народ данас да је Италија постала ступом борбе за спас Европе. Непријатељ је далеку од могућности да опседе ову медитеранску тврђаву. С тога Енглези покушавају да путем ваздушног тероризма постигну оне резултате које не могу постићи на другим секторима.

Још једном закључује немачки лист, осуђено је рјешење Англаса да изгубе сваки значај пред целимним блоком духовне и материјалне енергије у Мосулијеве Италије.

Што се тиче исхране Црногорце најбоље знаду чиме располаже Италија и њен главни савезник, пошто се до данас по том питању није ни ојетено рат у овим земљама, јад свако може да нађе све што му треба за исхрану своје породице.

Колико је лажна енглеска пропаганда, дакле, закључице из ове подвале.

Немачки листови тиме у вези подвале и упорављају на писање једне северноамеричке ревије, која критикује ситуацију Русије на подручју исхране. Ревија опажа да се бољшевици губици, међу које спадају и плодни кавкаски територији, данас дају осјетити, тако да је цијена једнога јајета скочила на 3 долара.

Британци траже лажне изговоре за потапања бољничког брода

«Чита ди Трапани»

Билтен италијанских оружаних снага јавио је 4 децембра о торпедовању и потапању бољничког брода „Чита ди Трапани“, објавивши губитке. Радло се о новој карци у другом ланцу којења међународних прописа која су британске оружане снаге починиле током овога рата, не штедећи санитетске уређаје, хидроавионе прве помоћи, бољничке возове и санитетске ланце, нападајући и потапајући их. У специјалном случају „Чита ди Трапани“, објавила је непријатељска пропаганда појединости колико сензационално толико лажних, узубујући се тврдњама да је брод под знаком Црвеног крста превозио ратни материјал, бензин и нафту. Ова лаж се најенергичније демантује. Истиче се да је „Чита ди Трапани“ превозио само свој санитетски персонал и љекарски материјал.

Муслимани у Мароку и Алжиру
изражавају негодовање услед
политике Американаца

Арабљанска штампа у шпанском Мароку прати развој дагађаја у Мароку и Алжиру у вези са англосаксонским нападом. Забринутост националистичких кругова показује се у уводним чланцима листова „Мароканско Јединство“ и „Слобода“, т. ј. у органима јединствене и реформистичке партије. Листови истичу опасност од северноамеричког продора у Мароко. Нарочито је симптоматичан чланак „Мароканско Јединство“, који жали чињеницу да Рузвелт у свом прогласу Французија није уопште споменуо муслимански елемент у Макребу, потврђујући да он сматра Мароко, Алжир и Тунис колонизацијним територијама. Лист наставља: ми муслимани смо господари ове земље. Милioni муслимана живе на земљу коју су до сада Французи држали под окупацијом. Док присуствујемо у кидану противјерских закона, констатујемо да америчанске власти ни најмање не брину за муслимане. Све то ни изадала не може да задовоља Мароканци. Ове речите органи муслиманске традиционалистичке партије налазе на људно одобравање у свим националистичким круговима Марока. У свим земљама зрпалоско сињета хвата корена убујење, да су Северноамерики далеки од оних демократа о којима говоре у пропагандним свесницима. Они се показују као ватрени помагачи четири стотине хиљада Јевреја, који су се већ поново дали на искористићавање 18 милиона Маргранаца.

Нереди у Индији

Агенција Ројтер јавља да је у прошлу сриједу експлодирала у Бомбају једна велика бомба у дворишту официјерског дома главне бомбајске тврђаве. Било је много мртвих и раних међу члановима енглеских оружаних снага. Командант тврђаве повео је најстрожију истрагу против оних мајорборних Индуса који се налазе у служби унутар тврђаве. Власти су поопштереперсалије у цијеломе граду. Полиција је ухапсила 60 националиста. Свјетина је демонстрирала своју солидарност са подопљима и репрала плачком мингоборних енглеских радњи.

Ситуација у Египту постаје све тежа

У Египту су откривене многобројне злоупотребе почињене од стране лица која су имала да воде бригу о добрим секвестрираним од тргања Ословине. Та лица су важила као повјерљиви енглеске власти. Влада је именовала истражну комисију под претседништвом Министра финансија да би се установила величина промјереве. Кривци ће бити кажњени од стране војних судова.

Данас су стигле вјести из Египта из којих се савија да је дошло до још већег ограничавања железничке службе и повећања тарифа, будући да се услед оскудице железничког материјала појавила потреба ограничења транспорта.

КРАТКЕ ВЈЕСТИ

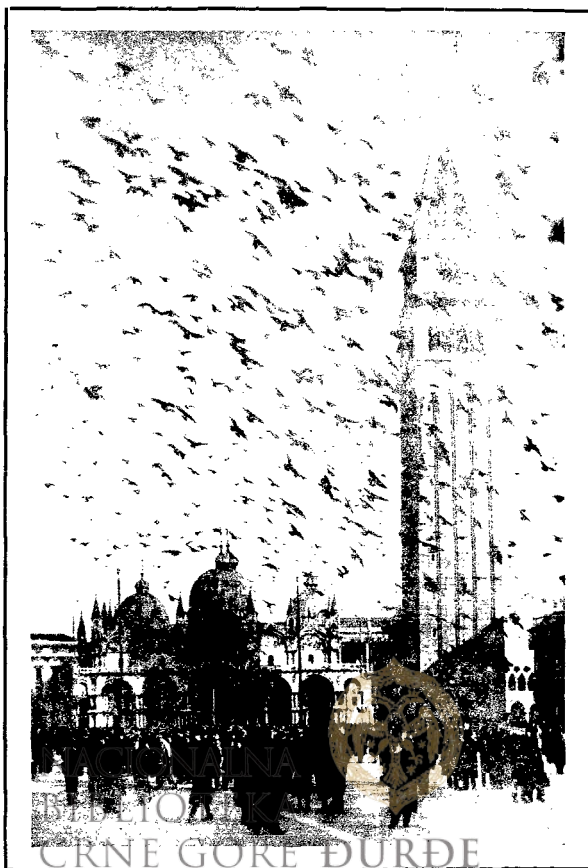
ИЗ ИНОСТРАНСТВА

Услед нечистоћа реквизиција и неуједнених захтјева окупацијских трупа повећала се неопредељена тешкоћа исхране становништва у Либанову. Смановијавана мора да трпи огромна лишенја, која постају све већа и све неиздржљивија.

Ројтер објављује и путовању Претседника Либанске републике у Башиште. Говорећи на конференцији штампе изјавио је Бутста да би савезници продору у Шаншу произуковао потпуни прекрет у Либанској Азији.

1943

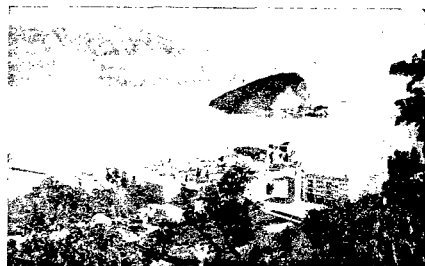
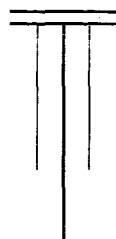
VENEZIA

Piazza s. Marco

ВЕНЕЦИЈА

1943

Budua

Будва

ТИРО МОНТЕВЕРДИНО — ЦРНОГОРАЦ У ПОШЉИ

Monastero inferiore di O. trog

Доњи манастир у Острогу

ИЗАШАО ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ

ЗИДНИ КАЛЕНДАР ЗА 1943 ГОДИНУ

садржи 75 листова велике осмине, са исто толико илустрација и приказа црногорских и италијанских предјела и са више актуелних фотографија и текстова.

ЦИЈЕНА КАЛЕНДАРА ЈЕ L. 20*— ПО ПРИМЈЕРКУ

МОЖЕ СЕ ДОБИТИ КОД СВИХ ПРЕПРОДАВАЦА „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“.

Поруџбине уз унапред послати новац слати на адресу: **УРЕДНИШТВО „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“, ЦЕТИЊЕ**